

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiryło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku H. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 czerwca 2010 r.,

zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 stycznia 2010 r.,

**uchyla postanowienie zawarte w punkcie II wyroku Sądu
Apelacyjnego z dnia 29 stycznia 2010r., i przekazuje sprawę w
tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 29 stycznia 2010 r. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od wyroku Sądu Okręgowego– Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 stycznia 2009 r., którym to wyrokiem Sąd pierwszej instancji zmienił decyzje organu rentowego z dnia 1 grudnia 2006 r. w ten sposób, że zwolnił H. B. z obowiązku zwrotu pobranych w okresie od 1 grudnia 2003 r. do 30 listopada 2006 r. świadczeń w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy oraz dodatku pieniężnego, a także

odsetek oraz przyznał ubezpieczonej prawo do dodatku pieniężnego. Sąd odwoławczy zasądził także od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz H. B. kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych złożył zażalenie na zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego rozstrzygnięcie o kosztach procesu, zarzucając naruszenie art. 98 § 3 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) przez zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kosztów zastępstwa procesowego w wysokości nieznajdującej oparcia w stawkach przewidzianych dla sprawy o świadczenie z ubezpieczenia społecznego. Żalący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od organu rentowego na rzecz H. B. kwoty 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

W postępowaniu apelacyjnym odwołująca się była reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem. Zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Te odrębne przepisy zawarte są w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm., dalej jako: rozporządzenie). Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia, zasądzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne określone w przepisach rozporządzenia, a opłata nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, na jakiej podstawie Sąd Apelacyjny zasądził od ZUS koszty adwokackie w kwocie 1800 zł,

wobec czego można wskazać jedynie, że jeżeli chodzi o sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, rozporządzenie w § 12 ust. 2 przewiduje stawkę minimalną wynoszącą 60 zł tylko dla spraw o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego, z zastrzeżeniem, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym stawka ta nie może być niższa niż 120 zł (§ 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia). Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był zwrot świadczeń pobranych z ubezpieczenia społecznego, zdaniem organu rentowego, nienależnie. Z § 5 rozporządzenia wynika, iż wysokość stawek w sprawach w nim nieokreślonych ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. Brak motywów odnośnie do zasądzonych kosztów uniemożliwia stwierdzenie, czy Sąd Apelacyjny dla ich określenia przyjął stawki minimalne w sprawach cywilnych o zapłatę (§ 6 rozporządzenia), czy w sprawach z zakresu prawa pracy o wynagrodzenie, bądź odszkodowanie (§ 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia), w których wysokość stawki minimalnej determinowania jest wartością przedmiotu sprawy. Niezależnie jednak od tego, na jakiej podstawie ustalono koszty w wysokości 1800 zł, przyznać należy rację skarżącemu, iż określone zostały z naruszeniem obowiązujących przepisów. Sprawa o zwrot świadczeń z ubezpieczenia społecznego jest bowiem zdecydowanie bliższa rodzajowo sprawie o przyznanie takich świadczeń niż sprawie o zapłatę, wobec czego podstawę zasądzenia opłaty za czynności adwokackie powinny stanowić w niej minimalne stawki przewidziane w rozporządzeniu dla spraw z zakresu ubezpieczenia społecznego.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., postanowił jak w sentencji.